1.9.2025

מברק למשקיעים לסיכום חודש אוגוסט 2025

משקיע יקר

מגמה חיובית קלה גם החודש בשוקי ההון מסביב לעולם, למרות כניסתם לתוקף של המכסים הכבדים שמנהיג הנשיא טראמפ. אלה מביאים כבר עתה לצמצום הסחר הכולל עם ארה"ב, ובהמשך עלולים להאיץ את המחירים לצרכן יחד עם פגיעה משמעותית בצמיחה האמריקאית והגלובאלית.

המשקיעים האמריקאים מאמינים בדרך פעולתו הפרוטקציוניסטית לאומנית של הנשיא. עובדה היא שהם מוסיפים לתמוך בשוקי ההון גם לנוכח הסיכון האדיר שגלום במדיניות המכסים האלימה שלו תוך ריסוק כל בריתות הסחר הקיימות, ונמנעים מתגובה כאשר הוא מבצע מהלכים מבטלי דמוקרטיה ממש.

החוב האמריקאי ממשיך לתפוח ועומד היום על 37.3 טריליון דולר, 123% יחס חוב לתוצר, והריבית המשולמת על החוב מצויה היום בשיא של שני עשורים, לנוכח האינפלציה הדביקה שמחייבת ריבית גבוהה. טראמפ מבקש להוריד את ריבית הפד כדי להקל בתשלומי ריבית החוב, והוא פועל בכל הדרכים הלא לגיטימיות שיש כדי להשיג יעד זה. כך הוא תוקף את יו"ר הפד ומכנה אותו "טיפש" בין היתר, וכך הוא פעל החודש בניגוד לחוק ופיטר את אחת מחברות ועדת הריבית של הפד המתנגדת להורדת הריבית כעת.

הבנק המרכזי (הפדרל ריזרב) הוא גוף עצמאי א-פוליטי שמחליט על מדיניות הריבית קצרת הטווח במשק האמריקאי, עפ"י שיקולים מקצועיים בלבד. התערבות בוטה בעבודתו עשויה להביא לאובדן אמון במדיניות הכלכלית והאחריות המוניטארית, לעודד בריחת משקיעים ומשיכת דולרים מארה"ב. כך למעשה שערי האג"ח יפלו והתשואה הגלומה בהן תעלה, מה שיחייב ריבית גבוהה יותר על החוב הממשלתי. מסיבה זו מנהיגים דואגים שלא לפגוע בעצמאות הבנק המרכזי. את טראמפ כל זה לא מעניין, ומסתבר שגם את המשקיעים בארה"ב שמסונוורים ממנהיגם הדגול.

פרויקט המכסים של טראמפ כולל מכס ממוצע של 20% על הייבוא **מכל** מדינות העולם (10-50%), ומכסים גורפים על מתכות ורכב. מטרת המכס המוצהרת היא לחזק את התעשייה המקומית, אולם בפועל העתקת הייצור לארה"ב לרוב אינו כדאי כלכלית או לא אפשרי, ומכאן שמטרת המכס בפועל היא העשרת קופת האוצר לצמצום החוב.

כשהוצגה תוכנית המכסים בתחילת אפריל המדדים בוול סטריט קרסו עד 27% בתוך ימים, אך דחייה של 90 יום הרגיעה את המשקיעים והם זינקו לשיא חדש. משום מה החשש התפוגג לחלוטין וכניסת התוכנית לתוקף לא מזיזה לשווקים הפיננסים, עד שנגלה את השלכותיה החריפות כבר בחודשים הקרובים.

בשלושת החודשים האחרונים חלה צניחה של ממש במספר המשרות שנוצרו במשק האמריקאי, יחד עם עלייה קלה בשיעור האינפלציה וקפיצה משמעותית במדד המחירים ליצרן. בספטמבר יחלו לזרום נתוני מאקרו מעודכנים לימים שאחרי כניסת המכסים לתוקף, ונצפה לראות פגיעה נוספת במדדי התעסוקה יחד עם גידול בשיעור האינפלציה שגם כך מצויה כבר 3 שנים מעל היעד ולא מאפשרת לפד להוריד ריבית.

ירידה בתעסוקה תביא לפגיעה בצמיחה, ומצד שני המחסור בסחורות והמכס יגרמו לעלייה באינפלציה שתחנוק עוד את הצרכן, מה שיאיץ את המיתון בכלכלה שנשענת ב-70% על כוח הקניה של הצרכן המקומי. מצב זה של מיתון עם עליית מחירים נקרא "מלכוד הסטגפלציה", כשהבנק המרכזי לא יכול להוריד ריבית כדי לעודד צמיחה משום שזה יאיץ עוד את האינפלציה, ולהיפך.

מלכוד הסטגפלציה התרחש רק פעם אחת בהיסטוריה בשנות ה-70 עם פרוץ חרם הנפט הערבי, והסתיים בתחילת שנות ה-80 רק לאחר העלאת הריבית ל-19%!!! עליית ריבית חדה כעת בזמן שהחוב הממשלתי והגלובאלי מצויים בשיא של כל הזמנים מול מחירי נדל"ן ומניות בתמחור בועתי, יכולים לדרדר את הכלכלה הגלובאלית המצויה כבר היום על סף מיתון – לשפל כלכלי גדול.

חודש ספטמבר הוא הגרוע בלוח השנה הפיננסי, כשהאסונות הפיננסים הגדולים התרחשו במהלכו. האם ההיסטוריה תחזור על עצמה החודש? לא כדאי להתפתות לגאות הפראית בשווקים.

אלדר גנזל

מנכ"ל

אין באמור כדי להוות ייעוץ השקעות ו/או תחליף לייעוץ אישי המתחשב ומותאם לצרכי ונכסי כל אדם בידי יועץ השקעות בעל רישיון0